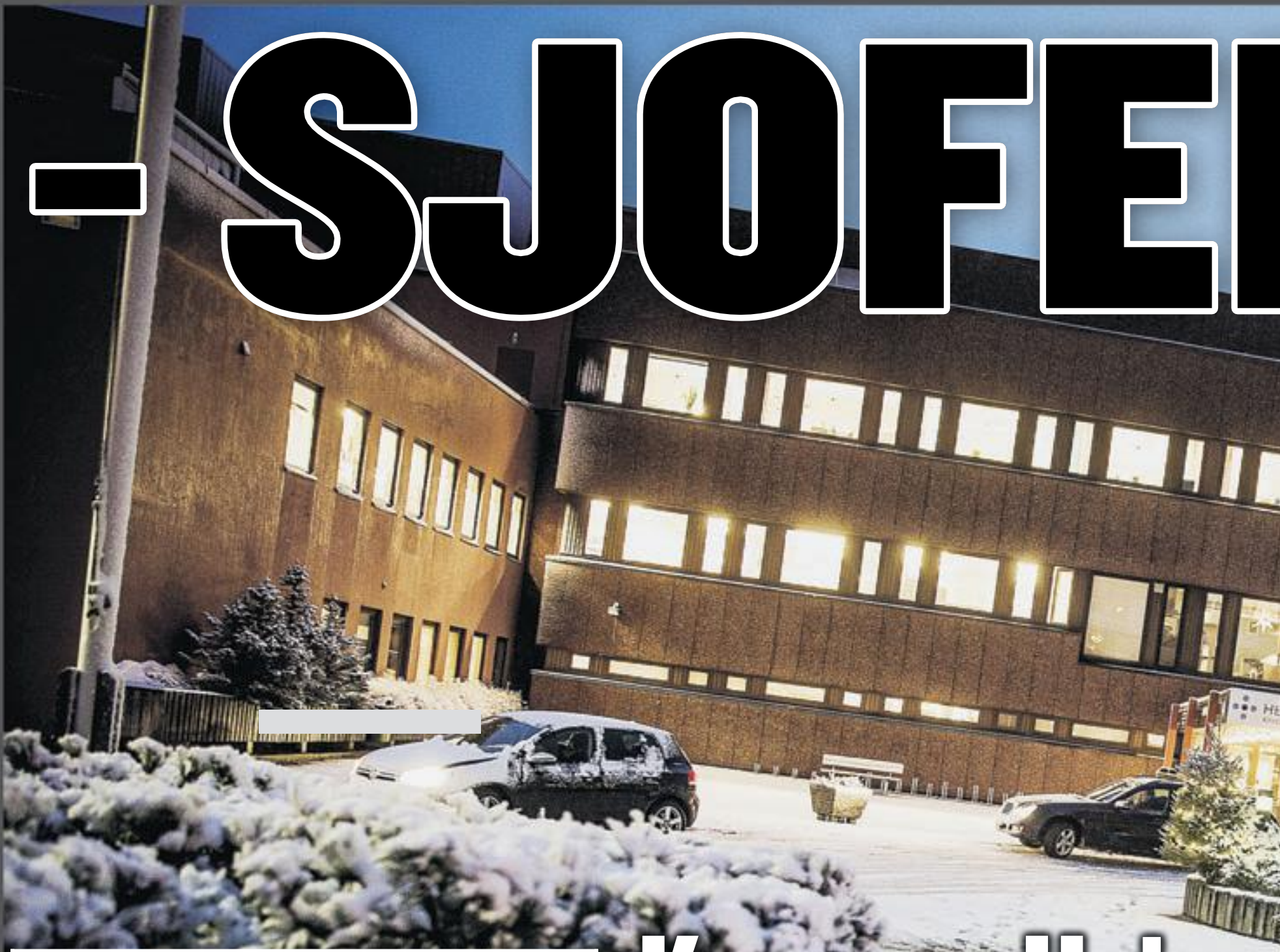


Sykehusstriden

-SJOFEL



Krav om Høies

BLE OFRET: Sykehuset i Ap-styrte Kristiansund ble det store taperen etter at Bent Høie (H)

Av PÅL ERTZAAS
og LARS JOAKIM SKARVØY

Helsedirektøren nektet å fjerne Molde-tilhengernes skumleste fiende. Så ble han fjernet selv – etter påstander om svak ledelse.

Sinnene er i kok på deler av Nordvestlandet etter at helse- og omsorgsminister Bent Høie fikk gjennomslag for å legge det nye fellessykehuset utenfor Høyre-byen Molde. Påstander om urent spill fra Høie har sendt saken helt til Stortingets kontrollkomite, som i dag kan avgjøre om de vil starte sak om ha høring om sykehusbråket. Men med en ny kobling VG i dag kan

avdekke, er grensen allerede nådd for flere tillitsvalgte. De mener Høies opp-treden er så «sjofel» at han bør gå av som statsråd.

Frem til nå har sannheten om Trond Michael Andersens brå avgang vært at han ikke styrte helseforetaket godt nok. Men det skal ha vært først etter at han nektet å sparke kvinnen som kunne velte planene om å legge sykehuset ved Molde at kritikken kom frem.

Ålesund-legene er sjokkert over prosessen de siste månedene:

– Her har tillitsvalgte tatt en telefon til Høie og fått avsatt direktøren i et helseforetak – mot styrelederens vilje. Denne saken er ikke demokrati, det er noen få personer som har spilt et spill i kulissene, et spill som får store konsekvenser for mange mennesker. Nå håper jeg folk våkner, vi kan ikke ha det sånn, sier hovedtillitsvalgt for legene i



FIKK SPARKEN: I oktober 2013 møttes Bent Høie og Trond Michael Andersen. Ett år senere fikk Andersen sparken av Høie – fordi legene hadde sendt et klagebrev.

Foto. TERJE BRINGEDAL

2006:

Helse Midt-Norge vedtar at det skulle bygges et nytt sykehus i Molde.

2009:

På grunn av pengemangel blir det bestemt at fødeavdelingen og akutt-kirurgi-avdelingen i Kristiansund skulle legges ned til fordel for Molde.

2010:

Helseminister Anne Grete Strøm-Erichsen (Ap) (bildet) stoppet prosessen, og ville utrede nye alternativer.



2011:

Regjeringen går inn for ett fellessykehus i stedet for to.

April 2014:

Nordmøringen John Harry Kvalshaug (bildet) blir overraskende byttet ut som styreleder i Helse Møre og Romsdal.



26. august 2014:

Bent Høie (bildet) sier i en telefonsamtale med styrelederen av han heller mot Molde. Dersom det oppfattes som en instruksjon er det brudd på loven.



LT SPILL

avgang etter nye avsløringer

fikk viljen sin om å legge nytt sykehus til Høyre-styrte Molde.

Foto: ØYVIND NORDAHL NÆSS

Ålesund, Margaret Sævik Lode.

Hun er spesielt skuffet over helseminister Bent Høie:

– Jeg er svært skuffet over at Høie har vært med på dette spillet. Prosessen med at noen få samles i hemmelige møter og tar så store avgjørelser tåler ikke dagens lys. Høie har oppført seg så sjofelt mot folk i Møre og Romsdal, unntatt Molde, at han burde gått av. Det kommer aldri til å bli ro her etter en så provoserende prosess, sier Lode.

Plan A å fjerne Eidsvik

Hun sier de burde skjønne hvilken vei det bar ettersom Høie skal ha gått i fakkel-tog for Molde i 2011.

– Vi hadde tillit til prosessen, helt til Eidsvik ble presset ut. Da skjønte vi at vi hadde vært naive som trodde det var redelig. Det har bare vært en liten grup-

pe mennesker som har jobbet i det skjulte, og presset ut folk som kunne bli et hinder for det tomtevalget de ønsket, sier Lode.

Trond Michael Andersen overtok som direktør høsten 2013, og allerede fra våren 2014 skal de konserntillitsvalgte i helseforetaket ha begynt å legge press på ham:

I kontaktmøter mellom de tillitsvalgte og ledelsen ville de at han skulle bruke sin innflytelse som direktør til å presse på slik at Astrid Eidsvik ble fjernet som direktør i underavdelingen Helse Møre og Romsdal.

Eidsvik var ingen hvem som helst – hun ledet den mest omstridte prosessen i hele Helse-Norge – hvor et nytt sykehus for Nordmøre og Romsdal skulle plasseres. Eidsvik uttalte aldri offentlig om hun ville gå for Molde eller Kristiansund, men i ettertid har

det kommet frem informasjon som tydet på at hun mente Kristiansund var det beste alternativet fra et helsefaglig ståsted.

Kravet om at Andersen skulle bidra til Eidsviks avgang skal ifølge VGs kilder ha blitt fremmet på flere møter mellom ledelsen og de tillitsvalgte.

Uvanlig kritisk brev

Etter det VG får opplyst av personer som var til stede på noen av rundene med kritikk av Eidsvik, argumenterte de tillitsvalgte i to spor:

■ De som jobbet i helseforetakene i Trøndelag var opptatt av at Møre og Romsdal ikke klarte å holde budsjettene.

■ Fra Møre og Romsdal skal de tillitsvalgte i hovedsak ha vært fra Molde, de skal ha argumentert for at Eids-

vik generelt ikke var egnet til å lede helseforetaket på Nordvestlandet, og viste til flere prosesser de mente var kritikkverdige, blant annet korte frister for viktige avgjørelser.

Men Helse Midt-direktøren Andersen skal ha nektet å bidra til å fjerne Eidsvik. Etter det VG får opplyst skal han i møter med de tillitsvalgte ha vist til at det ikke er i tråd med formelle lover og regler, og at helseforetaket hadde en langsiktig plan for å få kontroll med pengebruken i Møre og Romsdal.

En stund etter at det ble klart at Andersen ikke ville bidra til at Eidsvik ble fjernet, skjedde det som ble aller mest dramatisk for Andersen selv: De ansatte i Akademikerne vendte seg mot ham. De sendte et uvanlig kritisk brev direkte til Helsedepartementet



Oktober 2014:

Styreleder i Helse Midt-Norge, Marte Styve Holte (bildet), går av i protest mot at helseminister Bent Høie (H) ville tvinge henne til å sparke Trond Michael Andersen som direktør. Dagen etter måtte Andersen gå



4. desember 2014:

Astrid Eidsvik (bildet), som i to år har ledet prosessen med nytt felles sykehus ble presset ut av jobben.



17. desember:

ble det én stemmes overvekt for Hjelset utenfor Molde i Helse Møre og Romsdals styre.

18. desember:

Et solid flertall i Helse Midt-Norge styre går for Hjelset.

19. desember:

Høie konkluderer med at sykehuset skulle legges til Molde.

Sykehusstriden

«**««** der de anklaget Andersen for å være en svak leder, og brukte blant annet som argument at han: «ikke klarer å erkjenne eller ta tak i problemer som RHFet (Regionale Helseforetaket, red.anm.) eller underliggende HF (f.eks. Helse Møre og Romsdal, red.anm.) har. Vi observerer aktiv ansvarsfraskrivelse, ofte under dekke av formalargumenter.»

Hadde hørt rykter

Brevet ble underskrevet av seks tillitsvalgte fra Trøndelag, samt Molde-legen Bernd Müller. Men de holdt det hemmelig for andre tillitsvalgte leger i regionen. Hovedtillitsvalgt for overlegene ved Kristiansund sykehus, Ralph Herter, ble ikke invitert til å skrive under på kritikken:

– **Jeg hørte ikke noe om denne kritikken eller dette brevet før jeg leste om det i avisen. Da ble jeg spurt om en tolkning, og jeg svarte at jeg hadde hørt noen rykter om faglige problemer, sier Herter til VG.**

Heller ikke de tillitsvalgte i Ålesund hørte noe:

– Vi hadde aldri hørt noe som helst kritikk mot Andersen, og ble aldri spurt om å skrive under på noe brev om mistillit, ikke engang informert om det, med unntak av tillitsvalgt i Volda, som ble løselig informert i telefon om at det kanskje ville komme en sak mot Andersen. Bernd Müller, som var foretakstillitsvalgt for overlegene i Møre og Romsdal, gikk bak ryggen på oss alle. En kan mistenke at målet var å få innsett Daniel Haga, som vil prioritere ned alle sykehus i Møre og Romsdal til fordel for Molde, sier Margaret Sævik Lode.

Fagforeningene med base i Trondheim og Molde vant frem med kravet på rekordtid, og etter at sparkingen av Andersen var gjennomført, uttrykte Bent Høie personlig glede over at Molde-patrioten Daniel Haga ville være direktør i noen måneder – i praksis til tomtevalget var avgjort.

I dag ser også Ralph Herter i Kristiansund helt annerledes på sparkingen av Andersen.

– Nå vet vi jo at plan A var å få Andersen til å fjerne Eidsvik, og når det ikke gikk var plan B å fjerne Andersen. Fjerningen av Andersen var bare en målrettet aksjon for å bli kvitt direktøren Astrid Eidsvik, sier Herter.

Han har ingen tiltro til prosessen som endte med at et lite flertall i Helse Møre og Romsdal gikk for det alle har antatt var helseminister Bent Høies ønske: Plassering av felles sykehus i Høyrestasjonen Molde fremfor Ap-styrte Kristiansund.

– Daniel Haga var den sentrale aktøren og helt avgjørende for å få fjernet Eidsvik. Å fjerne Andersen var bare en brikke i spillet til Haga, som endte med at han klarte på legge sykehuset til Hjelset utenfor Molde, sier Herter.

Bernd Müller sier til VG at han ikke vil kommentere kritikken fra Lode, han vil heller ikke kommentere hvorvidt han ba Andersen fjerne Eidsvik. På spørsmål om hvorfor legene i Kristiansund og Ålesund ikke ble informert om det dramatiske brevet til Høie viser Müller til Kjetil Karlsen ved St. Olavs Hospital i Trondheim.

Meningsløse påstander

– Legene i Kristiansund er representert gjennom sin foretakstillitsvalgte Müller. Jeg kan ikke se at det var rimelig å involvere de tillitsvalgte i Kristiansund i om det skulle sendes et slikt brev. Vi vurderte også om vi skulle ha med andre fagforeninger, utenfor Akademikerne, men det gjorde vi ikke. Det oppfattet vi som for krevende å sy sammen en felles uttalelse, sier Kjetil Karlsen til VG.

– **Men hvorfor kunne dere ikke involvere de tillitsvalgte i Kristiansund?**

– Hva skulle de kunne vite og si om Andersen som leder, de som ikke har sin kontaktflate mot ledelsen i Helse Midt-Norge?

Han adviser at de øverste tillitsvalgte sendte brevet for å få fjernet Eidsvik.

– Beskyldningene har ikke rot i virkeligheten. Det var aldri motivasjonen



SKJEBNEN: Etter at Astrid Eidsvik ble presset ut fikk styret i Helse Møre og Romsdal en utredning uten innstilling. Fem stemte for Høies favoritt, fire for alternativet nærmest Kristiansund.

Foto: GEIR OTTO JOHANSEN



MOLDE-JOKER? Daniel Haga skal i mange år ha jobbet for sykehus i Molde. Han fikk toppjobben i Helse Midt-Norge i de kritiske månedene da valget skulle tas på faglig grunnlag. Her på et av de avgjørende møtene i desember i fjor.

Foto: ØYVIND NORDAHL NÆSS



TAPERNE: På årsmøtet i Helse Midt-Norge i Stjørdal måtte Aure-ordfører Ingunn Oldervik Golmen og Kristiansund-ordfører Per Kristian Øyen høre at deres innbyggere skal få lenger vei til sykehus i fremtiden.

Foto: ØYVIND NORDAHL NÆSS

– ALDRI HYGGELIG MED DENNE TYPEN KRITIKK

Helseminister Bent Høie (H) vil ikke fortelle i hvor stor grad han sjekket de ansattes påstander om at Trond Michael Andersen ikke gjorde jobben sin - før han i praksis ga ham sparken.

Høie har ikke stilt til intervju om saken, men har via informasjonsavdelingen sendt følgende skriftlige svar:

– **Hvor godt sjekket Høie kritikken fra tillitsvalgte?**

– Som det fremgår av brevet fra de tillitsvalgte hadde de ved flere anledninger uttrykt sin bekymring overfor styreleder knyttet til direktørens ledelse. Da de tillitsvalgte ikke nådde frem ovenfor styreleder, oversendte de så brev til departementet hvor de orienterte departementet om saken og da særlig styrets manglende håndtering av den administrerende direktørs ledelse. En slik fremgangsmåte er helt i tråd med arbeidsmiljølovens regler knyttet til varsling. Når det gjelder denne saken konkret mener departementet det ikke hensiktsmessig å



SVARER: Statsråd Bent Høie.

gå ut med hvilke interne vurderinger departementet tok, men henviser til det statsråd Høie tidligere har uttalt om at det etter flere samtaler med styreleder visste seg at det var en grunnleggende uenighet om hva som var nødvendig for å komme videre, og at styreleder etter dette trakk seg. Jeg kommer til å utdype dette i svaret til kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget.

Til kritikken om at han har spilt et sjofelt spill og bør trekke seg svarer Høie:

– Det er aldri hyggelig å bli møtt med den type kritikk av jobben jeg gjør. I denne saken er det sterkt engasjement og ulike syn. Det er naturlig. Utover det har jeg ingen kommentar til karakteristikken, skriver helseministeren.